

حيات

میانہ دانشیہ ... دنیاہ داھا ہونہ حیات قاتلم ...

ادارہ مرکزی :
آنقرہ دہ ، معارف امینلکی پائندہ کی دائرہ
استانبول بوروسی :
استانبول دہ ، آنقرہ جادہ سندہ 87 نومرودہ
دائرہ مخصوصہ

نومرودہ 15 غرودمردہ .
سنہ لکی پوستہ ایله 7,5 لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین 7,5 دولار)

اونه : اعلان ایشاری ایچین استانبول بوروسی
مراجعت ایڈیلر .
یازی ایشارنک مرجعی آنقرہ مرکزیدر .

صافی : 85

آنقرہ ، 12 تموز ، 1928

4 نجی جلد

مصاحبه :

اسکی تاریخ اثر لر مزی یا قالمیچی ؟

مؤلفلری « نک » مورخلر « قسمندہ بو جنس تاریخی اثرلرک قاباطاسلاق بر فہرستی تنظیم ایتمش اولدیغی کبی ، « فرانسج باینگفر » دہ 1927 دہ انتشار ایدمن « Die Geschichtsschreiber der Osmanen und ihre werke » آدی اثرندہ بو خصوصہ دہا اطرافلی معلومات ویرمشدر . بالخاصہ اون بشنجی عصر صوکلرندن باشلا یه رق ، بو جنس تاریخی اثرلر مز اولدقہ مبذول و قیمتلیدر . هنوز یوزدہ بشی بیله تدقیق ایڈیلہین بو اثرلر آراسندہ ، ہلہ سیاسی و عسکری تاریخ اعتباریلہ فوق العادہ مہم محصوللر واردر . دین تاریخی ، حقوق تاریخی ، اقتصاد تاریخی ، لسان و ادبیات تاریخی ، خلاصہ مدنیت تاریخنک بوتون شعبہلری حقندہ دہ یوزلرچہ منبع کتبخانہ لر مز دہ او یوقلا یور . بونلری ، بو کونکی اوروپا تاریخنجیلری کبی ، اکیکی اصوللرہ اینجہ دن اینجہ بہ آرایہ جق و بویلہ جہ تورک ملتک اسکی حیات و مدنیتی میدانہ قویاجق آداملر مز مع الاسف چوق محدود ! .. چونکہ بویلہ برایشہ کیریشہ بیلیمک ایچون ، بو کونکی تاریخ اصوللری لایقیلہ بیلوب تطبیقہ مقتدر اولمق ، یعنی تمامیلہ « آروپائی » بر عرفانلہ ، اوروپائی بر ذہنیتلہ مجہز بولونمق ، و حیاتی بو مساعی یہ وقف ایتمک لازمدر .

اسکی مؤلفلر مزی کاملاً « دالقاووق » عد ایتمک دہ دوغرو بر مطالعہ دکلدر . شہنامہ جیلر ، وقعہ نویسار ، وقایعی پادشاہلرک کیفنہ کورہ یازمغہ مجبور ایڈیلر . فقط اونلرک خارجندہ برچوق آداملر واردرکہ ، دولتک ادارہ سی حقندہ ، رجال دولت حقندہ ، حتی دوغرو دن

شکایتہ حقمز یوقدر . اودورلر حیاتنک عمومی تلقیلری ، تاریخی اثرلر مز دن بویوک بر قسمنک « فنبرادیات » ماہیتندہ قالمہ سنی انتاج ایتمشدر . اویلہ تاریخی اثرلر مز واردرکہ ، مؤلف اورادہ اک آذ تاریخی حادثہلرہ اہمیت ویریر ؛ فقط بدیع و بیان قاعدہ لرینہ ، ناشنیدہ سجعلرہ ، سلطنت شانہ مخالف قیدلرک طینہ ، قصیدہ جیلکہ ، ادعیہ مائورہ یہ رعایت ایدر . لکن ماخذلر و وثیقہلر ، اونلرک قیمتی ، وقعہلرک صحتی حائز اہمیت دکلدز . ایشتہ بونک ایچیندرکہ ، خواجہ سعبدالین ، منظوم بر عثمانلی تاریخی یازمش اولان « حدیدی » دن بحث ایدرکن ، اونک اک بویوک قصوری اولارق « دلکشای تعبیرہ قادر اولمادیغی » سویلر . صوکر پادشاہلرک بالذات تعین ایتمک لری شہنامہ جیلرک ، وقعہ نویسارک ، حادثاتی غایت طرفکیرانہ بر صورتدہ ضبط ایتمدہ کلری پک طبیعیدر . آنجاق ، بواک طرفکیرانہ اک دالقاووقجہ یازیش اثرلرک بیلہ « تاریخی منبع » اولمق اعتباریلہ اہمیتلری انکار ایدمہ یز . تاریخنک بو کونکی اصوللرینہ واقف بر مورخک الندہ ، او « خام مادہلر » پک اعلا ایشہ یارار .

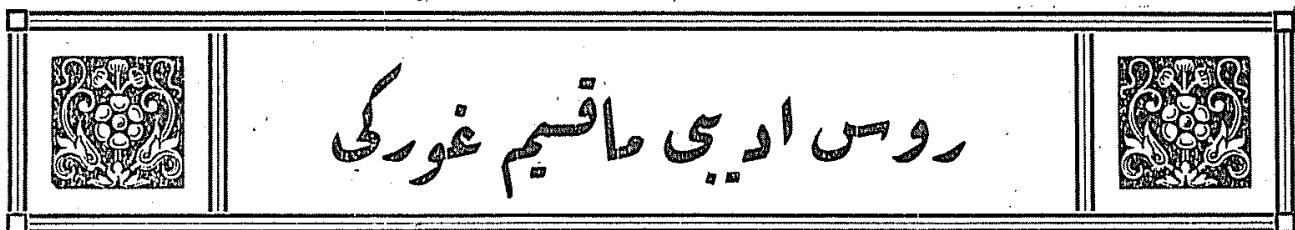
جلال نوری بک ، غالباً وقعہ نویسارک مطبوع اثرلری نظر اعتبارہ آلاق ، اسکی تاریخی منبعلر مزی آنجاق یاقیلمغہ یارایہ جق قادر اہمیتسز و معناسز اولدغی ادما ایڈیور . حالبوکہ اسکی عثمانلی ادبیات تاریخہ سی ، یالکنز بزم تاریخنمزی دکل ، مناسبتدہ بولوندیغمز بر چوق ملتک تاریخنمزی دہ تیزر ایڈہ جک بر ماہیت و اہمیتدہ در . بروسہ لی طاہربک مرحوم ، « عثمانلی

جلال نوری بک « فاتحہ یا ووز حقندہ محاکمہ » نامیلہ « اقدام » دہ نشر ایتمیکی ایکی مقالہ دہ بر مقدمہ قیلندن ، اسکی تاریخی اثرلر مز دن دہ بحث ایڈہرک اونلر حقندہ پک شدتلی بر حکم ویرییور :

« مورخلر قافلہ سنک صوکلندہ فقط اہمیت اعتباریلہ باشندہ بولونان نامق کال دہ داخل اولدیغی آوزرہ ، بو جماعت ، تورک ملتلی ضلالتہ سوق ایتمش ، اوندہ کی محاکمہ قابلیتی کورلہ تمشدر . یازید میدانندہ بوتون بو کتابلر مزی یاقسہلر ، ذرہ جہ تأسف ایتمہ جکم . ہیچ اولماز سہ بوندن صوکر « محاکمہ مزی قورتاریز . بو کتابلر آنجاق مؤلفلرینک جہلی حقندہ بر فکر ایڈینمک ایچون « اوقونہ بیلیر ؛ اگر بوغایہ اولماسہ ییدی بوتون بو کتبخانہلری آتشدہ یاقق اقتضا ایدردی . بونلر انسانی اغفال ایدر ، ہلہ علم و عرفاندہ تجربہلری اولمایانلر صاپتیرہ .

سادہ بر « اسلوبی » ویر « مفکورہ جی » اولان « نامق کال » ی تاریخنجیلر آراسندہ صایمق ہیچ دوغرو دکلدز . تاریخی اثرلر بر ایش اسکی وقعہ نویسارہ ، شہنامہ جیلرہ ، تاریخنجیلرہ کلنجہ ، بونلری کاملاً « خواجہ سعبدالین » صنفنہ ادخال ایتمک دہ قابل اولماز ؛ ہر اثر و ہر محرر آری آری تدقیق ایڈیلہرک اوکا کورہ بر حکم ویریلک لازمدر .

اوزون عصرلر دنیا نک ہر طرفندہ ادبی برنوع کبی تلقی اولونان تاریخنک ، اسکی عثمانلی حیاتندہ علمی بر تلقی یہ مظهر اولمامہ سندن دولایی

— ولادتىك 60 نجى سنهنى تسميه دولاييسيد —

روس ادبى غوركىنىڭ ولادتىك 60 نجى سنهسى مناسبتىلە رىسمى مۇسسەلەر ومختلف روس جەمئىيەتلىرى بويۇك ادبىك يىل دومنى تىسەيد ايتىك صورتىلە مختلف تىبىتلەردە وفەلىتلەردە بولمىشلردىر . بوجەلدن اولارق سوويەت جەمئىيەتلىرى اتحادىنىڭ قوۋە اجرائىيە شوراسى ومعارف قومىسە رلىكى بوبابرام حەقنە برطاقم قرارلر اصدار ايتىشلردىر .

قوۋە اجرائىيە شوراسى رىئىسى ريقوف امضاسىلە نىشرايدىلن تىبلىغە غوركىنىڭ ئەمەلە ورنىچەر صنىقى لەنە اولان ادبى مساعىسى بروجە آتى تصوير ايدىلمىكەندەدر : ماقسىم غوركىنىڭ ولادتىك 60 نجى سنهسى و 35 سنەلك ادبى فعالىتى مناسبتىلە سوويەت جەمئىيەتلىرى اتحادىنىڭ قوۋە اجرائىيە شوراسى ، اختىلاجى بويۇك مىررىك مىلكەتلىك رىجىرلر صنىقى لەنە اولان ايجادى وابداعى خىدمەتلىرى ايلە چارلر و سىرمایە دارلر روسىيەسى غەلبەندەكى مساعىسىنى درخاطر ايتىكى بر وظىفە غەلبەندە .

آلىكسەي ماقسىمووىچ پىشقوف [ماقسىم غوركى] ادبى مساعىسە 1890 سنەسەندە باشلامىشدر . بۇدور دە روس ادبىياتە بورژووا صىنقى مەنسۇب اولان مىنورلر حاكىم ايدى . ظلم ديدە رىجىر صىنقىندىن نشأت ايتىش اولان غوركى تىخىر و تىزىل ايدىلش اولان رىجىر صىنقىنىڭ دوغولرىنىڭ ترچمانى اولمىشدر . غوركى ادبى مساعىسىلە ئەمەلە صىنقىنىڭ چارلەر و سىرمایە دارلەر ائىدىر مىش اولدىنى ايلك ضىرەلرى حاضرلامىش و ايلك فورطىنەنىڭ مەبشەرى دە كەندىسى اولمىشدر .

ماقسىم غوركى مىررىكەن ماعدا فعال بر اختىلاجى اولقى صىقىلە اختىلال مىررىكەنە اشترىك ايتىشدر . بويۇك ادبى بوقىلەن اولان مساعىسىلە ئەمەلە صىنقىنى و قومونىست فرقىسەنە بويۇك مىعاونتلىردە بولمىشدر . حال حاضر دە جەھاندە دىكىر بر نظىرى

دوغرىو يە حەكمدار حەقنە اك شىدەتلى تىقىدلىردن چكىنمە مىشدر . بوجىنىس آداملەرە مىثال اولقى اوزرە « لىطى پاشا » ايلە « مىالى » نى ذكر ايدە جىكم : « مىالى » ، « كەنە الاخبار » نەدە ، « فاتىحى » — غەلبە بىكى قىلىچ آرسىلانە قارشى ياپدىغى غەير انسانى مەاملەدن دولابى — مۇاخەدەن چكىنمە دىكى كى ، « اوچىنى مىراد » دە تىقىدلىردن قورقمامىشدر . . . .

جلال نورى بىكك توىسەسى و جەھلە كىتەبدا نەلرى ياقەدن اول ، اولردە نەكى كىتابلر اولدىغى و اولرلك نەلردن بىت ايتىدىكىنى آراشدىرەلم . كورسەبلى زادە مىحمە قۇراد

اوليان ئەمەلە و كويۇل جەمئىيەتنىڭ دوشمانلىرىلە جىدادلە ايتىكەندەدر .

سوويەت شورالر جەمئىيەتلىرى اتحادىنىڭ خىلق قومىسە رلىرى شوراسى بوتىلىغىلە آلىكسەي ماقسىمووىچ پىشقوفك [ماقسىم غوركىنىڭ] ئەمەلە صىنقىنى و پىرولە نەلرلىر اختىلالنە و سوويەت سوسىيالىست جەمئىيەتلىرىنە اولان بويۇك خىدمەتلىرىنى درخاطر ايدەر .

ماقسىم غوركىنىڭ ژوبىلەسى مناسبتىلە روس معارف قومىسە رلىكى بروجە آتى قرارلر اصدار ايتىشدر : معارف قومىسە رلىكى ماقسىم غوركىنىڭ ژوبىلەسىنى تىسەيد ايتىك اوزرە تىشكىل ايدىلن [جەمئەت قومىسىونى] ايلە تىشرىك مىساعى ايتىك صورتىلە غەزىمىزنىڭ كى بويۇك ادبىنىڭ بايرامىنە معارف مۇسسەلەرنىڭ اشترىكلىكىنى تەمىن ايتىشدر .

معارف قومىسە رلىكى ادبىك اصلى وطنى اولان نىژنى نوو غورد ولايتى قوۋە اجرائىيە قومىتەسە مىراجەت ايدەرك مىذكور ولايتىك اك مەم صىناىع مىنطقەسى اولان قاناوئىندە ماقسىم غوركى نامىنى تىذكارا [قاناوئىن ماقسىم غوركى ئەمەلە دارالغەنوفى] تەسىسى رجا ايتىشدر . نىژنى نوو غورد ولايتىنە دە ولايت مىركەزىندە ماقسىم غوركى نامىنە بر كىتەبخانە تەسىسى حەقنە تىبىشلەردە بولمىسەنك لزومى تىبىغ ايدىلشدر .

اتحادە داخلى اولان بوتون جەمئىيەتلىر طرفىندىن تەسىس ايدىلن [لەنەن كىتەبخانەسى] ادارەسى ماقسىم غوركى نامىنە بر مىررىك كىشاد ايدە جىكدر .

معارف قومىسە رلىكى ادبىك اثرلىرىنى نىشرا ايتىك وادىبىك حىياتە و اثرلىرىنە دائر تىبەننامەلر وجودە كىتىرىك خصوصە بويۇك بر اىمىت عطف ايتىشدر . معارف قومىسە رلىكى دولت نىشراىت دائىرەسە مىراجەت ايدەرك ماقسىم غوركىنىڭ كىلىياتى نىشرا ايتەسىنى و آرىجە اثرلىرىنى اختىصار ايدەرك رسالەلر شىكلەندە طبع ايلەسىنى رجا ايلشدر .

غەير زامانە صىناىع نىفيسە آقادەمىسەنە وسىياسى تىربىە دائىرەسەنە ماقسىم غوركى حەقنە آرى اثرلر و رسالەلر نىشرا اولمىسەنك لزومى تىبىە ايدىلشدر . بورسالەر ، اثرلەر ، مەكتىبلەر ، مىطالە نەولرىنە و قلوبلەرە وسائر مۇسسەلەرە توزىع ايدىلە جىكدر .

بۇندىن ماعدا ماقسىم غوركىنىڭ اثرلىرىنىڭ روسىيەدە ياشايدىن دىكىر قوملرلك لسانە و بىلخاسە اثرلەندە مىوضوع بىت اولان قوملرلك لسانە ، ترچە اولمىسە تەمىن ايدىلشدر . ترچە ايدىلە جىك بو اثرلر و ترچە مىالى غەير روس مىلتىك چوقولرىنە دە توزىع ايدىلە جىكدر .

ماقسىم غوركىنىڭ رىسملرى ياپدىر يىلارلىق يازىيە مىالك ولان بوتون قوملەرە ، مەكتىبلەرە ، كىتەبخانەلەرە ، مىطالە نەولرىنە ، قلوبلەرە وسائرە يە توزىع اولنا جىكدر . ايلك مەكتىبلرلك صوك صىنقىلەندە ادبىك اثرلەندىن اقتطاف

ايدىلن پارچەلرلك او قونامسى حەقنە دەدە پىلانلر تىنظىم اولمىشدر .

مەكتىبلەردە ، جەمئەت مۇسسەلەرنەدە ، قلوبلەرە وسائرە دە ماقسىم غوركىنىڭ بوم ولادىتى تىسەيد و اجتەاملر عەقد ايتىك خصوصىلرى دە تىبىت اولمىشدر .

ماقسىم غوركىنىڭ ۳۵ نەلك ادبى فعالىتى مناسبتىلە

ماقسىم غوركى نامى ذكر اولدىغى زامان درحال پىرولە تارىخ مىررى خاطىرە كلىر . ماقسىم غوركىنىڭ 20 نجى غەزىمە ئەمەلە ادبى اولدىغى شىبە سىزدر . او ئەمەلە اختىلالنك مىقدەمە الجىشىدر . حتى بولشويكلكك دەدە مىدافىقىدر . ماقسىم غوركىنىڭ 1908 سنەسە قاندار اولان ادبى مساعىسى تىقىق اولدىغى زامان اونك اثرلەندە اوچ طرزى تصوير كورولمىكەندەدر كە بىرى يىپىجى تصويرلرىدر . ادبى اكترىتە سىرسى تىبىنى اختىيار ايدەرك روس وطنىندىن كىچى بوسىرسى حەقىقىتى آرامىش و حىياتىن مىقەندەدر ، بونى بىلمىك ايسە مىشدر . [ادنە = كونلر] رومانىك قەرىمانى اولان لوقو و [ايساويدى = موعظەلر] رومانىك قەرىمانى ماتىوى اوارە سىرسى تىبىنى تىشكىل ايدەرلر . ايكىنجى طرزى تصويرلەندە مىر شىدىن صرف نظر ايدەن ، كەندىغى چوق سونە ، پىنقى و حىرىص ، چارلەرە مىخالف اولان عادى شەرىلى تىبى تصوير ايرىلشدر . بو طرزە ، ادبىك حىسى مىشور شەرىلەندە ، بىلخاسە انسانى تصويرلەندە تىجلى ايتىكەندەدر . اوچونجى طرز ، ماقسىم غوركىنىڭ كەندىنىڭ افادەسەنە كورە ، حىياتىك ناظملىرىنىڭ تصوىرلىرىدر ، يەنى آسكى حىياتى و خود كەلمىنى و بەض و عداوتى اىحا و ازالە ايدەرك انسانى غايەلەرە مىوافق بر حىيات ياراتان تىپلردىر .

ماقسىم غوركى بوسنەلر طرفىندە يالكر ئەمەلە صىنقىنىڭ بىكى حىياتى تىنظىم ايدە بىلە جىكەنە قانەدى . اثرلەندە مىوضوع بىت ، اولانلر بىكى تىبى انسانلردى . ماقسىم غوركى دە بوقناعت چوق تىرىجى بر صورتەدە ، بر چوق شىبە و تىردىلردىن صوكرا حاصل اولمىشدر . بىدائىتە غوركى بىكى حىياتىك ناظملىرى اوارە سىرسىلر اولاجىنە كىسب قناعت ايتىش ايدى ايسە دە صوكرادىن بوقناعتى خالدار اولمىشدر ، فقط تامىلە زائل اولمامىشدر . مىثلا سىرسىلر مىسافر خانەسى صاحى اغىزىندىن سىرسىلرلك دە انسان و تارىخىدەدە ظهورا تىمەش و ماضى و حال حاضر ايلە علاقە دار اوليان و حىياتىك تىنظىمە دعوت ايدىلن انسانلر اولدىغى سوبىلە تىش و سىرسىلردىن بىرى دە بۇگى مىستىز يانە بر طرز دە « سىرسىلر يالكر تىجىر بىر و آساشى خالدار ايتىك اوزرە يارادىلش انسانلر مىدرد ؟ » جوابىندە بولمىشدر .

بۇندىن صوكرە غوركى دە تىردى و شىبەلر حاصل اولش و آلنە بر دىكنىڭ آلەرق بر سىياح صىقىلە ولايت شەرىلەندىن بر بويۇك شەرىە كلىشدر . بورادە نظردىقتى دىكىر بر زىمەرىە توجىيە ايتىشدر كە بو زىمەرىە روس تىجارلىرى تىپىدر . بىكى حىياتى اوارە سىرسىلر تىنظىم ايدەمە دىكى تىقىدردە بورژووا صىنقىنىڭ بىكى حىياتى ياراتمىقى استەدادىنى حاتىر اولدىغى دوشونمىشدر . غوركى [فوماغور دە يوف] رومانىدە تىجاردىن ماىكىن قىش

ایله سنی آرزو ایده ردك. ماقسیم غورکی بزم آرامزده بولمادینی سبیلله بو حیاتی تصویر ایده میور . غورکی بزم آرامزده بولنه ایدی اونك ابداع و تصویر قدرتی اکسیلمز و صحتنه ده خلل کلزدی . ادبیک حال حاضرده کی مساعیسی روسیه یه منحصر دکلدن ، او ، بین الملل . بر ساحه ده چالشمقده در .

و . م . فریجه

مترجمی : زاگر قادری

بزم غورکی دمه نه ایسه بورز ؟ .

[بوخارین] بو عنوان تحتند یازمش اولدینی مقاله سننده ماقسیم غورکی نك سیما و قیافتندن و 60 یاشنده اولدینی حالده اونك جانلی و کنج طبیعتلی اولماسندن بحث ایتدکن صوکره بومقاله سننده ادبیک عظیم مساعیسندن بحث ایتدکن یالکراوندن نه ایسته دیکنی ایضاح ایدیور ویدیور :

ماقسیم غورکی خالص مخلص بر اشتراکچیدر . او عوامی دقیق بر صورتده تدقیق ایتمشدر . اونك حیاتی ، مجادله لری ، مساعیسی خلقجلیق و عوامجلیقله مملو و ممزوجدر . او ، انسانیتک بر پارچه سیدر . زمانی کچمش اولماسنه رغماً اونك ایلك مساعیسی کندی باشنه آیری بر دوره در . غورکی عوامی هرجهتدن آکلایان بر رسامدر . غورکی مدنیت و مساعی واعظیدر . او ، هرشیدن زیاده سعی تقدیر ایدن بویوک بر ایدیدر . احتمالک یارایچی مساعیسی اوندن دها زیاده تقدیر اولامشدر . غورکی سعینک اختلال حرکتلرینک بر سائق اولدیغنی هرکسندن اول تقدیر ایتمشدر . اونك تشرین اول انقلابی ائالرنده ارتکاب ایتمش اولدینی خطالری ده [اختلالک بر چوق مانعله معروض اولماسندن ، قائلر آقیدماسندن نشأت ایتمشدر . غورکی مدقق بر مشاهده جیدر . او ، حیاتی بوتون اینجه لکلر یله اوکره مشدر . او ، حیاتی و بدینی بر چوق تجربه لر صاحبیدر . غورکی فوق العاده بر استعداد مالک اولوب ، بو استعدادی حیاته انعکاس ایتدیرمش بر محرردر . اونك بدینی موضوعی حیاتی در . او ، حیاتی اولدینی کی حقیقت نامنه تصویر ایدن محرردر . او ، خطالری از تکاب ایتدکجه خطالری تصحیح ایدیور ، تکرار ارتکاب ایدر ایسه تکرار تصحیح ایدیور . بزم آرامزده بومعظم دوره نك غورکی کی دیگر بر استنادکاهی ظهور ایتدمشدر .

غورکی کندی باشنه بر تاریخدر ، بوتاریخده عوامدن عبارتدر . غورکی کی عوام حقنده ادبیات وجوده کتیره بر انسان یوقدر . بزم حیاتی نك بر چوق ای طرفلری واردر ، بر چوق یکیلکله وقوعه کلکده و بر چوق ای شیئر یاراتیلقمده در . ادبیات ساحه سی چوق واسعدر . ادبی قوتلر موجود اولماسنه رغماً حیاتی مرتب و منتظم بر صورتده تصویر ایدیلهمه یور .

غورکی ایشته بو بوشلنی دولدورمق استعدادی حائزدر . سویت جمهوریتلری اتحادی ، بوتون عمله صنی و فرقه من اوزون سنه لر ظرفنده بوتون موجودیتیه کندینه مربوط اولان غورکی نك قدومنه ، مملکتته عودته منتظردر . ایشته غورکی دن بزبونی ایسته رز . *

شاعر لکنی دوام ایتدیرمشدر . غورکی تکرارسیاح عصاصنی آله آلهرق بر قهرمانی ماتویوف اولان (موعظه) سیله بوتون روس دیارینی دولاشیور و یکی حیاتی ناظم لری ، مجادله قهرمانلری آریور و اورال طاغیر . نده کی بویوک بر قایر یقه ده یکی تیپ انسانلره تصادف ایدیور [بونلرک سوزلری و افاده لری باشقه باشقه در . فقط اعتقادلری و دوشونجه لری بر دلوردر] . عمله دن میخیلک دیار دیار دولاشان ماتویوی یه ایضاح ایتدیکی کی بونلر یکو وجوددرلر ، عداوت یرینه اخوت اقامه ایدیورلر ، اسکی دنیان یکی بر دنیا یاراتیورلرکه

آینه حکم

آق صاجلی باشکی آلوب آله
قارا خلیلاره دال آینه حکم .
اوتیره ک قلبکی بختک یلنه
برایجه توی کی صال آینه حکم .

صانما بر کون کچر بوقارا کلقلر ،
ظلمتک آردنده ینه ظلمت وار ؛
چو جو قنر هیچقنر ، آتله ر اغلار
یاشلی کوزلرکه قال آینه حکم .

کوزلرکه عکسی ، برده رین هیچک ،
قانادک یایلیمش چیرینق ایچین ،
بوقیش یولجلیق وار دیورسه ایچک
نخده برابر آل آینه حکم . . .

نجیب فاضل

بودنیاده ، سوسیالیستک دنیا سیدر . بو عالمی کورن هرکس مسعود و بختیاردر . بوتاریخدن 10 سنه صوکره تشرین اول اختلالی وقوعه کلور . غورکی نك موعظه لر نده تصویر و تخیل ایتدیکی هرشی تحقق ایدیور . آرتیق پروله ته ر صنی اسکسی کی بودروم قائلرنده خنی بر صورتده اجتماعلر عقدا یته یورلر ، شیمدی بونلر مملکتک صاحب لیدرلر ، عمله دن میخیل یکی بر سوسیالیست جمعیتی یاراتیور . غورکی نك قناعتلری بالفعل تحقق ایدیور . فقط غورکی کندیسی بزم آرامزدن غائب اولور ، تکرار آله دکنکتی آلهرق غربت ایلارنده دولاشیور . اجنی دیارنده ینه مساعیسی دوام ایتدیرمیور . بوکون بورسامک لوحه لری دها مکمل و دها زیاده ایشله مشدر . فقط بورسملر ، بوتصویرلر حال حاضرده عائدکل ، ماضی یه عائددر . اسکسی کی تجار عائله لرندن ، آرتامونوفلردن بحث ایدیور . منورلر حیاتی تصویر ایدیور . بز بویوک ادبیک کندی آرامزده بولنه رق عمله میخیلک سوسیالیست جمعیتی ناصل تأسیس ایتدیکی تصویر

موسمنده کی بایراملرک برنده وولغا نهری اوزرنده آتلر قوشولو قیزاغی ایله نزه اجرا ایتدیکی زمان بر چوق واپورلر بولنان اسکله کی کوردیکی وقت اونك آغزندن : « بونلری بز یاپدق ، بز حیاتی تنظیم ایدم جکیز . دیه سوبله تمش و بوکاده طبعاً سرسری اولان یکننک اوغلو : « سز حیاتی تنظیم ایتدیکیز ، بلکه پسلاک خندقلری حفر ایتدیکیز ، سزک اللهکیزک بش پارالق قیمتی یوقدر » دیه جواب ویرمشدر .

غورکی یکی حیاتی بورژوا و صنفک تنظیم ایدمه جکته قناعت حاصل ایتدکن صوکره دیگر بر اجتماعی زمره یه توجه نظر ایتدیرکه بوزمره ده منورلردر . بو دوره ده غورکی بورژوا یکی حیاتی تنظیم ایدمه دیکتی تقدیرده منورلرک تنظیم ایتک احتمالی موجود اولدیغنی دوشونمشدر . غورکی نك [کونشک اوغلاری] نامی ویردیکی بومنور بورژووالر اونك نظرنده ده موقرات بر زمهره ایدی . فقط بر چوق دوشونجه لر دن صوکره غورکی بونلرک ده [باربار] اولدیغنه قناعت ایتش و بو زمره یه اولان نظری ده ده کیشمشدر .

غورکی کویولرک غیر متشکل اولدقلری مشاهده ایتدکن صوکره نهایت نظر دقتی تکرار عمله صنفنه توجه ایتمشدر . بدایتده پروله ته ر صنی اونك نظرنده [قانا و الوف] لک بر بنده سی و کوله سی مثابه سننده ایدی . هیجانلی دوشونجه لی اولان عمله اونك نظرنده دیار دیار دولاشان آواره بر کتله ایدی . چوق زمان کچمه دن عمله صنی اونك نظرنده اصلاحاتی بر زمهره اوله رق تجلی ایتمشدر . ولایتلرک برنده مرتبکله مشغول اولان و کندیدن ممنون اولیان ، دوشمانی کیم اولدیغنی تقریق ایدمه یین ، اولره قارشى نه کی معامله ده بولماسنی بیلیمن بر عمله بر نمایش اولق اوزره قمار بازلفه و سرخوشلفه باشلابور و بوتیب [اوزورنیق] روماننده تصویر ایدیور . صوکرادن بو هیجانلی اولان اصلاحاتیجیلر [مه ییجه ن] روماننده ما کنیست نیله نك شخصنده مدرک بر پروله ته ر صنی اوله رق تصویر اولنیور . بو رومانک نشری مناسبیله چیخوف ، غورکی یه یازمش اولدینی مکتوبنده مساعیبرور و سکونتلی اولان روس عمله سنی بو طرزده تصویرک موافق حقیقت اولمادیغنه اشارت ایدیور . طبیعی بو طرز دوشونجه چیخوفه مخصوصدر . غورکی نیله نك آغزندن روس اختلالی میدانه کتیره نلرک عمله اولاجغنی سوبله مشدر . نیله کندی حیاتندن ممنون دکلدی ، اونك نظرنده جانسز حیاته اشتراکک معناسی یوقدی ، او هرشیدن صرف نظر ایتشدی ، فقط تهییج و آتشین ایدی .

بورومانک نشردن ایکی سنه صوکره برنجی روس اختلالی وقوعه کلش و بو اختلال حرکتلرینک اصل عنصرینی عمله صنی تشکیل ایتمشدر . غورکی بو اختلالی [مات = آینه] نامیله یازمش اولدینی رومان ایله تقدیس ایله مشدر . بو رومانک قهرمانلری میاننده سیاسی و اجتماعی مجادله لره اشتراک ایدن پروله ته ر صنفک بوتون تیپلری واردر . بورومانده عین اسلوب و طرزده یازمشدر ، بورومانده ده اسکسی حیاتی ییقمق و یکی انسانی حیاتی تنظیم ایتک و یاراتق غایه أمل ایدیتمشدر .

اختلال یاتیشدی برلدی ایسه ده غورکی عمله صنفک